

**PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING EN
EXAMENREGLEMENT**

VMBO

KWC

2016 – 2017

Op weg naar succes

Dit PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) is een soort spoorboekje, dat je aan het begin van je examenjaar vertelt langs welke tussenstations (tentamens) je bij het eindstation moet komen. Dat eindstation is je examen; we hopen dat je dát station verlaat met een ticket voor de toekomst: je diploma.

Maar voor het zover is, moet je nog een aantal "proeven van bekwaamheid" afleggen: toetsen, handelingsdelen, praktijkopdrachten, stageopdrachten en kijk- en luistertoetsen en last but not least; de rekentoets. De stof die je voor die proeven, die toetsen moet beheersen, staat in dit PTA vermeld. Je hebt goede conducteurs (je docenten): zij zullen je wegwijs maken in dit spoorboekje. Met hún hulp en jouw inzet moet het lukken een voorspoedige reis te hebben naar dat eindstation.

Bij dit document horen bijlagen. Deze bijlagen kun je, samen met de PTA's, vinden op onze website www.kwc-culemborg.nl --> onder het tabblad Afdelingen --> vmbo.

Wij wensen je veel succes.

J.C. van Heesewijk

Sectordirecteur vmbo en praktijkonderwijs

EXAMENREGLEMENT

VMBO

INHOUD EXAMENREGLEMENT

1. ALGEMEEN
2. BEGRIPSBEPALINGEN
3. HET EXAMEN
4. SCHOOLEXAMEN
 - 4.1 Algemeen
 - 4.2 Toetsen
 - 4.3 Beoordeling
 - 4.4 Mededeling cijfers
 - 4.5 Bezwaren tegen cijfers
5. HERKANSING/INSPANNINGSVERPLICHTING
6. CENTRAAL EXAMEN
7. AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN
8. ABSENTIE
9. UITSLAG
 - 9.1 Eindcijfer eindexamen
 - 9.2 Vaststelling uitslag
 - 9.3 Herkansing
10. DIPLOMA EN CIJFERLIJST
11. ONREGELMATIGHEDEN
12. GEHEIMHOUDING
13. SPREIDING EXAMEN
14. DIGITAAL EXAMEN
15. SLOTBEPALINGEN

1. ALGEMEEN

- 1.1 Het examenreglement wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.
- 1.2 Indien daartoe aanleiding is, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.
- 1.3 Het eindexamen is geregeld in het Eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo.
- 1.4 Het examenreglement is noodzakelijk volgens artikel 31 van bovengenoemd besluit. Een exemplaar van dit besluit ligt ter inzage bij de administratie van de school.
- 1.5 Het cursusjaar 2016-2017 is voor het vmbo een transitiejaar. De 4de klasleerlingen van basis- en kaderberoepsgerichte leerweg sluiten aan het einde van klas 4 het intersectorale programma Dienstverlening & Commercie met een centraal examen af. De 4^e klasleerlingen van de theoretische leerweg sluiten aan het einde van het cursusjaar het vak Technologie af met een centraal examen. De leerlingen van de derde klas basis/kader en tl sluiten aan het einde van klas drie met een centrale toets het profieldeel van het nieuwe eindexamenprogramma Dienstverlening & Producten af.

2. BEGRIPSBEPALINGEN

- 2.1 Bevoegd gezag: het bestuur van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Culemborg en omgeving.
- 2.2 Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
- 2.3 Examen: hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld.
- 2.4 Examinator: degene die belast is met het afnemen van het examen.
- 2.5 Examencommissie: de sectordirecteur + de docenten die lesgeven in de examenklassen.
- 2.6 Toetsen: alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het examen (zie ook begrippen 4.1.1).
- 2.7 Examendossier: het omvat alle onderdelen van het schoolexamen, zoals deze in het voorlaatste en laatste leerjaar van de opleiding worden opgebouwd en die centraal of niet centraal worden geëxamineerd. Het examendossier geeft ten minste informatie over de resultaten die de leerling heeft behaald:
- voor de toetsen en opdrachten voor het schoolexamen van: de vakken Nederlands en Engels van het gemeenschappelijke deel;
 - de vakken maatschappijleer-I, lichamelijke opvoeding, kunstvakken-I van het gemeenschappelijke deel;
 - het programma of de vakken die de leerling in het sectordeel heeft gekozen; het programma of de vakken die de leerling in het vrije deel heeft gekozen en die tot zijn eindexamen vmbo kunnen behoren;
 - de verplichte extra vakken van het derde leerjaar waarin geen eindexamen wordt afgelegd. Om deze vakken niet 'tussen de wal en het schip' te laten vallen, worden ze opgenomen in het examendossier;
 - de rekentoets op 2F-niveau
- 2.8 Programma van toetsing en afsluiting: hierin zijn opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, alsmede van de beoordeling en weging van het resultaat. Het vmbo-examenprogramma staat toe toetsen en opdrachten die tot het schoolexamen behoren, gespreid over de leerjaren 3 en 4 af te nemen.
- 2.9 De heer van Heeswijk is als sectordirecteur voorzitter van de examencommissie, mevrouw L. van Stratum is, als teamleider van de afdeling theoretische leerweg, examensecretaris van de afdeling TL en wordt bij dit werk geholpen door mevrouw A. Copier. Mevrouw E. Hartman is, als teamleider, examensecretaris van de afdelingen Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, zij wordt daarbij geholpen door mevrouw E. Woerdenbach en mevrouw J. van Eerd. Zij allen kunnen delen van deze taak delegeren om werkzaamheden, zoals vermeld in dit examenreglement, uit te voeren.

3. HET EXAMEN

- 3.1 Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
- 3.2 Het examen bestaat uit een schoolexamen en, voor zover dat in het examenprogramma bepaald is, een centraal examen.
- 3.3 De rekentoets is verplicht voor alle VMBO examenkandidaten. Alle vo-leerlingen die eindexamen doen, moeten de rekentoets als verplicht onderdeel van het eindexamen afleggen.
- 3.4 De mogelijkheid bestaat om een of meerder vakken op een hoger niveau af te sluiten, bijvoorbeeld Engels KB in plaats van BB. De teamleider beslist, na overleg met leerling, ouders en docenten.

4. SCHOOLEXAMEN

- 4.1 Het schoolexamen wordt overeenkomstig het voor ieder vak geldend programma van toetsing en afsluiting. Het schoolexamen staat niet onder toezicht van door de minister aan te wijzen geëmitteerden
- 4.1.1 Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende toetsen:
 - a. mondelinge toetsen
 - b. schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen
 - c. praktische opdrachten en beoordeling stages.
 - d. handelingsopdrachten
 - e. sectorwerkstuk
 - f. digitaal afgenomen toetsen
- 4.1.2 Nadere uitwerking handelingsopdrachten.

Het schoolexamen kent per vak ook de zgn. handelingsopdrachten. De producten van de handelingsopdrachten worden niet becijferd, maar wel beoordeeld met een onvoldoende, voldoende of goed. Om toegelaten te worden tot het centraal examen moet de leerling/kandidaat alle handelingsopdrachten met minimaal een voldoende hebben uitgevoerd.

Doel

Handelingsopdrachten dienen om leerstofonderdelen en/of vaardigheden die de school niet met een cijfer kan of wil beoordelen toch tot hun recht te laten komen. De ervaring, beleving en reflectie van de leerling staan bij de uitvoering van deze opdrachten centraal.

Aantal

De school bepaalt hoeveel en welke handelingsopdrachten in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden opgenomen.

Inhoud en vorm

Handelingsopdrachten kunnen heel gevarieerd zijn van inhoud en vorm. Voorbeelden zijn: een bedrijf bezoeken, een stage in een bedrijf, een (vak)beurs bezoeken, een vergadering bijwonen van de medezeggenschapsraad (MR), een bezoek brengen aan een museum of schouwburgvoorstelling, het schrijven van een leesverslag, etc.

Beoordeling

Om toegelaten te worden tot het centraal examen moet de leerling de handelingsopdrachten die in het schoolexamen zijn opgenomen voldoende hebben uitgevoerd. De begeleidende docent beoordeelt dit aan de hand van een notitie waarin de leerling de ervaringen met de handelingsopdracht vastlegt. Het begrip notitie mag ruim worden opgevat. Het kan bijvoorbeeld een gestructureerde vragenlijst zijn die de leerling moet invullen. Voor een handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven en er is dus geen compensatie mogelijk. Wanneer een handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, geeft de begeleider aanwijzingen voor herhaling of verbetering van de uitvoering.

Informeren van de leerling

Leerlingen dienen vooraf te weten aan welke eisen de handelingsopdracht en de notitie of het verslag over de handelingsopdracht moeten voldoen om 'naar behoren' te zijn uitgevoerd. Ook dient duidelijk te zijn in welke periode handelingsopdrachten moeten worden uitgevoerd en afgerond. (Zie verder PTA per vak.)

Vermelding in het examendossier

In het examendossier van de leerling wordt vermeld welke handelingsopdrachten de leerling heeft uitgevoerd. De notities, verslagen of aantekeningen die de leerling van de handelingsopdrachten heeft gemaakt, worden in het examendossier opgenomen.

Vakoverstijgende handelingsopdracht in vmbo-TL

In de theoretische leerweg wordt één vakoverstijgende handelingsopdracht in het PTA opgenomen die betrekking heeft op oriëntatie op leren en werken. Door middel van een sectorwerkstuk wordt daar als volgt vorm aan gegeven:

1. Leerlingen moeten tijdens de informatieve fase in het keuzeprocess in het begin van het derde leerjaar gegevens verzamelen over een sector waar ze later in willen werken. Hiervan maken zij een verslag.
2. Na de keuze van de voorlichtingsrondes (onderwijsmarkt in februari) in het derde leerjaar wordt een verslag geschreven over de bevindingen en hoe nu verder te gaan.
3. De leerling bezoekt een Regionaal Opleidingscentrum (open dag of doe-dag) en maakt daarvan een verslag.

De stage in basis en kaderberoepsgerichte leerweg

Leerlingen van basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg moeten een stage lopen die aansluit bij de beroepsgerichte opleiding. Het onderdeel stage is als handelingsdeel opgenomen in het PTA bij het beroepsgerichte vak. Het zich onttrekken of onvoldoende afsluiten van het stage onderdeel kan leiden tot uitsluiten van deelname aan het examen.

- 4.1.3 Het schoolexamen begint in het voorlaatste leerjaar van de opleiding met de opbouw van het examendossier.
- 4.1.4 Het schoolexamen wordt voor de aanvang van het centraal examen afgesloten.
- 4.1.5 Het in 4.1.4 gestelde geldt eveneens indien een kandidaat het centraal examen zal afleggen in de tweede periode, doordat hij niet in staat geweest is het schoolexamen, om een geldige reden, tijdig voor het centraal examen af te ronden.
- 4.1.6 Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de sectordirecteur, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden, zowel voor de eerste als voor de tweede periode, en hij het schriftelijk examen zal afleggen ten overstaan van de staatsexamencommissie, moet het schoolexamen tenminste 4 weken voor de aanvang van dit examen zijn afgesloten.
- 4.1.7 De kandidaten ontvangen digitaal (op verzoek kan ook een papieren versie worden verstrekt) voor 1 oktober van het schoolexamen het examenreglement met het bijbehorende programma van toetsing en afsluiting, waarin vermeld staat:
 - a. een overzicht van de toetsen van het schoolexamen
 - b. een planning van de toetsen (= aparte studiewijzer)
 - c. een omschrijving van de te toetsen leerstof
 - d. een omschrijving van de wijze van toetsing
 - e. de wijze waarop het eindcijfer schoolexamen wordt berekend
- 4.2 Toetsen
 - 4.2.1 De vakgroepen dienen voor 1 mei van het jaar waarin met het schoolexamen wordt aangevangen, bij de sectordirecteur een overzicht in van de stof die bij de verschillende toetsen gevraagd moet worden. De sectordirecteur zorgt ervoor, dat deze overzichten voor de aanvang van het schoolexamen aan de kandidaten ter hand worden gesteld.
 - 4.2.2 De opgaven voor de toetsen en de daarbij behorende normen worden door de vakgroepen vastgesteld.
 - 4.2.3 Mondelinge toetsen worden afgenomen door de docent.
 - 4.2.4 Mondelinge toetsen kunnen via opnameapparatuur worden vastgelegd. Zo nodig kan de sectordirecteur een bijzitter aanwijzen, die een protocol maakt van de toets. Ook onderwijsassistenten kunnen de docent bijstaan.
 - 4.2.5 Het cijfer wordt door de docent vastgesteld. Indien een bijzitter aanwezig is, kan deze een tegencijfer voorstellen. De docent stelt het cijfer vast.
 - 4.2.6 De criteria aan de hand waarvan de beoordeling van werkstukken, praktische opdrachten, handelingsopdrachten en sectorwerkstuk plaatsvindt, worden tijdens de lessen aan de kandidaat bekend gemaakt.

4.3 Beoordeling

In de leerjaren 3 en 4 wordt het examendossier opgebouwd. Alle toetsen, opdrachten en onderzoeken e.d. zijn daarom relevant; elk cijfer is belangrijk. De ouders kunnen via de site van de school www.kwc-culemborg.nl, op het ouderportaal de vorderingen van hun zoon of dochter volgen (hiervoor is wel een inlogcode nodig).

- 4.3.1 Voor de beoordeling van de toetsen van het schoolexamen worden de cijfers 1 t/m 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 4.3.2 De handelingsopdracht wordt niet met een cijfer beoordeeld. De handelingsopdracht moet minimaal met een voldoende worden afgerond. Indien naar het oordeel van de docent deze opdracht niet met een 'voldoende' beoordeeld kan worden, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld alsnog deze beoordelingen te behalen.
- 4.3.3 Het gemiddelde cijfer van alle gegeven cijfers per vak in schooljaar 3 (voortschrijdend gemiddelde) geldt als eerste tentamencijfer voor klas vier (T1). In klas 4 zijn 2 tentamenperiodes en 1 rapportperiode. Het is mogelijk om het aantal tentamens per vak te veranderen. (Zie PTA per vak.)
- 4.3.4 De gehele cijfers voor het schoolexamen hebben de volgende betekenis:
1=zeer slecht	6=voldoende
2=slecht	7=ruim voldoende
3=zeer onvoldoende	8=goed
4=onvoldoende	9=zeer goed
5=bijna voldoende	10=uitmuntend
- 4.3.5 Uit de beoordeling van alle toetsen in een vak of programma leidt de docent het eindcijfer voor het schoolexamen af. Hiervoor worden de cijfers 1 t/m 10 en de daartussen liggende cijfers met één decimaal gebruikt. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. Dit gemiddelde wordt afgerond op 1 decimaal.
- 4.3.6 Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) vak of programma door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.

4.4 Mededelingen cijfers

- 4.4.1 Het cijfer van iedere toets wordt zo spoedig mogelijk aan de kandidaat bekend gemaakt. Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk te zien.
- 4.4.2 Voor de aanvang van het centraal examen worden de kandidaten en de ouders op de hoogte gesteld van de eindcijfers van het schoolexamen, de beoordeling van het sectorwerkstuk en de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
- 4.4.3 Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien:
- de deelvakken Levensbeschouwing, Culturele Kunstzinnige Vorming 1 en Lichamelijke Opvoeding 1 zijn beoordeeld met "voldoende" of "goed";
 - de praktische opdrachten en toetsen van de vakken zo als aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) zijn afgelegd en daarom voor deze vakken een eindcijfer is verkregen;
 - de handelingsopdrachten van de door de kandidaat gevolgde vakken voldoende zijn afgerond;
 - deelgenomen heeft aan de rekentoets en dit voldoende* heeft afgerond. (*In 2017 moeten de leerlingen de toets wel hebben gedaan, maar hoeft nog niet met een voldoende te zijn afgesloten)
- Een kandidaat kan niet aan het centraal examen deelnemen indien een of meer van de hierboven genoemde onderdelen niet afgerond is. (m.u.v. het beroepsgerichte vak D&P)
- 4.4.4 De docent noteert de behaalde cijfers in het examendossier. Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt voor de aanvang van het centraal examen aan de kandidaat meegedeeld. (m.u.v. het beroepsgerichte vak D&P)
- 4.4.5 Schriftelijke, dan wel digitale, rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de sectordirecteur vast te stellen momenten en in elk geval in de laatste week voor de aanvang van het centraal examen, waarbij dan tevens de eindcijfers voor het schoolexamen worden gerapporteerd.

4.5 Bezwaren tegen cijfers

- Een kandidaat (of ouder/verzorger) kan als hij meent gegronde reden te hebben te twifelen aan de juistheid van een hem toegekend cijfer, zijn bezwaren kenbaar maken bij de examinerator en zo nodig vervolgens bij zijn teamleider, uiterlijk tot 5 dagen voor de aanvang van het centraal examen, waarbij de volgende termijnen in acht genomen moeten worden: de kandidaat kan een verzoek tot heroverweging van het cijfer indienen bij de examinerator zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 48 uur * nadat het cijfer bekend gemaakt is of het werk waarop het betrekking heeft, ter inzage gegeven is;
- de examinerator deelt binnen 48 uur * nadat hij dit verzoek ontvangen heeft de kandidaat mee dat hij het cijfer al dan niet gewijzigd heeft; de kandidaat kan binnen 24 uur * nadat hij deze mededeling ontvangen heeft tegen deze beslissing in beroep gaan bij zijn teamleider.
- De door de teamleider genomen beslissing – eventueel na raadpleging van de schoolleiding – is bindend.

*) zaterdag, zon- en feestdagen buiten beschouwing gelaten.

5. Herkansing

Algemeen: inspanningsverplichting

Docenten begeleiden, ondersteunen en stimuleren hun leerlingen om het beste uit zichzelf te halen. Zij kunnen dat alleen wanneer ook hun leerlingen zich maximaal inzetten. Wanneer een leerling duidelijk aantoonbaar niet voldoet aan zijn/ haar 'inspanningsverplichting', kan deze door de docent opgedragen worden alsnog aan de verplichting(en) te voldoen.

Tijdens een 'werkinhaaluur' dat op het rooster geplaatst is of op een ander daartoe afgesproken moment, dient de leerling te verschijnen.

Afgesproken wordt hoeveel studietijd hij/ zij krijgt en vervolgens wordt het werk opnieuw gemaakt en beoordeeld.

Deze inspanningsverplichting geldt ook voor het op het juiste tijdstip inleveren van een handelingsdeel, werkstuk, boekverslag e.d. De betreffende docent verplicht de leerling om het nog niet ingeleverde werk te komen voltooien in het 'werkinhaaluur' of op een ander daartoe afgesproken moment.

- 5.1.1 In het Programma Toetsing en Afsluiting staan de soort toetsen van het schoolexamen en de periode waarin de toets wordt afgenomen. Elke kandidaat heeft het recht om zo wel in het derde als het vierde leerjaar per vak maximaal twee toetsen of tentamens te herkansen, in overleg met de docent. Voor het vierde leerjaar geldt dat het tentamen T1 (gemiddelde cijfer 3e leerjaar) niet herkanst kan worden.
- 5.1.2 Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindexamen heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
- 5.1.3 In geval van reglementaire absentie (art.7.2 e.v.) en in bijzondere gevallen kan herkansing van een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen worden verleend.
- 5.1.4 De sectordirecteur beslist over de herkansing schoolexamen bedoeld in 5.1.3
- 5.1.5 In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.
- 5.1.6 Een docent kan beslissen dat, als een kandidaat zich onvoldoende op een toets heeft voorbereid, de toets wordt uitgesteld.
- 5.2 Afsluiting schoolexamen en overgang klas 3 naar 4
- 5.2.1 Het schoolexamen kan pas dan worden afgesloten indien alle toetsen zijn afgelegd.
- 5.2.2 Indien een toets niet is afgelegd op het vastgestelde tijdstip of binnen de vastgestelde termijn zonder een naar het oordeel van de sectordirecteur geldige reden, kan de sectordirecteur,

alvorens een van de maatregelen genoemd in artikel 12 te treffen, de kandidaat verplichten het ontbrekende onderdeel binnen 14 dagen alsnog af te leggen. In deze termijn worden vakantiedagen niet meegerekend.

- 5.2.3 Vóór de overgang van 3 naar 4 wordt bepaald of een leerling 'naar behoren' presteert. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het gekozen vakkenpakket en of de leerling geslaagd zou zijn met deze lijst? Zo niet: dan kan een verplichte wijziging noodzakelijk zijn. Ook kan de leerling bevorderd worden met een extra taak die vóór de vakantie moet zijn afgesloten. Als er inspanningen worden gevraagd in de vakantie dan gaat dit in overleg met de ouders. Is het percentage lesverzuim in het 3de leerjaar meer dan 20%, dan is de school gerechtigd te bepalen of de leerling overgaat naar leerjaar 4.

5.3 Overige bepalingen

- 5.3.1 De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd van het voorlaatste tot het laatste leerjaar.
- 5.3.2 De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
- 5.3.3 Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de sectordirecteur een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

6. CENTRAAL EXAMEN

6.1 Algemeen

Voor Officiële regelingen en examenprogramma's wordt verwezen naar: Examenblad.nl (www.examenblad.nl)

- 6.1.1 Ten minste 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen. In dit rooster staat in elk geval vermeld: de plaats waar de toetsen van het centraal examen worden afgenomen, het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen, de duur van de toetsen
- 6.1.2 Naast het rooster ontvangt de kandidaat een document over de gang van zaken tijdens het centraal examen (e.e.a. wordt ook mondeling toegelicht kort voor het centraal examen).
- 6.1.3 De kandidaten maken het werk onder toezicht van door de sectordirecteur aangewezen medewerkers.
- 6.1.4 Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook aangaande de opgaven gedaan.
- 6.1.5 Een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik door de CEVO is toegestaan, zal tijdig aan de leerlingen worden uitgereikt.
- 6.1.6 Tassen, jassen, mobiele telefoons en zendapparatuur e.d. mogen niet naar het examenlokaal worden meegenomen.
- 6.1.7 Het examenwerk mag niet met potlood worden gemaakt.
- 6.1.8 Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
- 6.1.9 De kandidaat vermeldt op het examenpapier zijn examenummer, zijn naam en de naam van de betrokken examinerator.
- 6.1.10 Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende een toets van het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.
- 6.1.11 Tijdens het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust in het lokaal te heersen.
- 6.1.12 Gedurende een uur volgende op het tijdstip van start is het een kandidaat niet toegestaan te vertrekken.
- 6.1.13 De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets. Een kandidaat die het gemaakte werk eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, laat de opgaven op zijn tafel liggen.
- 6.1.14 Vanaf een kwartier voor het einde van een toets van het examen mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten.
- 6.1.15 Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om te vertrekken.

7. AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN

- 7.1 De sectordirecteur kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. Een verzoek hiertoe dient vergezeld te gaan door een verklaring van een deskundige. In dat geval bepaalt de sectordirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 7.2 Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften, gegeven bij of krachtens dit besluit. Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking meegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan, voor zover deze het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

8. ABSENTIE

- 8.1 Indien een kandidaat zonder geldige reden te laat bij een tentamen en/ of examen verschijnt, kan hij uiterlijk tot een half uur na het begintijdstip van de toets, met uitzondering van een Kijk en Luister tentamen, tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, moet dit schriftelijk voor of telefonisch op de dag van de toets voor de aanvang van de toets gemeld worden aan de teamleider.
- 8.2 Zodra een kandidaat die door ziekte een toets heeft verzuimd, weer op school komt, dient hij een verklaring, ondertekend door zijn ouders, omtrent zijn verzuim in te leveren bij de teamleider.
Is het percentage lesverzuim in het 4de leerjaar meer dan 20%, dan is de school gerechtigd te bepalen of de leerling deel kan nemen aan toetsen en tentamens.
- 8.3 Een kandidaat die in gebreke blijft de in 8.2 genoemde verklaring in te leveren, wordt geacht niet reglementair afwezig geweest te zijn.
- 8.4 Indien een kandidaat op grond van niet reglementaire afwezigheid een toets niet heeft afgelegd, neemt de sectordirecteur maatregelen overeenkomstig het gestelde in art. 12.
- 8.5 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
- 8.7 De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de sectordirecteur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de sectordirecteur aan de commissie mee welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet:
- 8.7.1 dat ten behoeve van de kandidaat op grond van artikel 7.2 toestemming is verleend dat met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde dan wel tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften, gegeven bij of krachtens dit besluit;
- 8.7.2 dat ten behoeve van de gehandicapte kandidaat op grond van artikel 7.1. toestemming is verleend dat hij het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan zijn mogelijkheden.
- 8.8 Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatscommissie het resultaat mee aan de sectordirecteur.

9 UITSLAG

9.1 Eindcijfer eindexamen

- 9.1.1 Voor alle leerwegen geldt dat het eindcijfer van het examen in gelijke mate wordt bepaald door het eindcijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen. $[(1 \times SE + 1 \times CE) : 2]$.
- 9.1.1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 9.1.2 Indien het volgens 9.1.1 berekende eindcijfer niet een geheel getal is, wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond, en indien dit 5 of meer is, naar boven.

9.2 Vaststelling uitslag

- 9.2.1 De sectordirecteur en de teamleider van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 29 van het eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo.
- 9.2.2 De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen een schooljaar is geslaagd, indien:
- Het gemiddelde over de cijfers voor alle vakken van het Centraal Examen minimaal een onafgeronde 5.5 is. Een leerling die geen 5.5 haalt is per definitie afgewezen.
 - Het afgeronde cijfer voor het Centraal Examen voor het vak Nederlands afgerond minimaal een 5 is.

De bovenstaande regels gaan vóór alle andere slaagregels.

Als de leerling aan de bovenstaande eis voldoet gaan de regels gelden die hieronder staan. Het gemiddelde van het SE en CE op hele cijfers afgerond.

- alles een 6 of hoger of
 - één 5, rest 6 of hoger of
 - één 4 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
 - twee keer 5 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
- c. Het cijfer beroepsgericht BB en KB telt tweemaal
- d. Kunstvakken 1 en bewegingsonderwijs moeten voldoende zijn afgesloten om in aanmerking te komen voor een diploma.
- e. de rekentoets is gemaakt .
- 9.2.3 Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de sectordirecteur deze tezamen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mee. Hij maakt daarbij melding van het bepaalde in art. 9.3.

9.3 Herkansing

De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak of programma dat deel uitmaakt van het centraal examen en bij de bepaling van de uitslag is betrokken. Het hoogste van de cijfers, behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de sectordirecteur voor een door de sectordirecteur te bepalen dag en tijdstip. In de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat de mogelijkheid om naast een AVO-vak ook het beroepsgerichte vak te herkansen.

10 DIPLOMA EN CIJFERLIJST

- 10.1 De sectordirecteur reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen, de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het eindexamen. Tevens wordt het cijfer van de rekentoets op de cijferlijst vermeld.
- 10.2 De sectordirecteur reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
- 10.3 Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken,

worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

11 ONREGELMATIGHEDEN

- 11.1 Indien een kandidaat zich onttrekt aan (een onderdeel van) het centraal examen of schoolexamen, c.q. in strijd handelt (of heeft gehandeld) met het examenreglement, c.q. zich schuldig maakt (of zich schuldig heeft gemaakt) aan bedrog of enige andere onregelmatigheid, kan de sectordirecteur maatregelen treffen. Onder "het zich onttrekken aan" wordt mede verstaan het zonder geldige redenen niet aanwezig zijn bij een toets, het niet tijdig inleveren van het (de) voorgeschreven werkstuk(ken), het zich onttrekken aan de werkstukbegeleiding, het zich onttrekken aan stageopdrachten, het niet tijdig inleveren van de boekenlijsten, kortom iedere afwijking van de in dit reglement of in de stofomschrijving vastgestelde regels.
- 11.2 De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - het ontzeggen van verdere deelneming aan het examen;
 - het ongeldig verklaren van de reeds afgenomen toetsen van het examen;
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de sectordirecteur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
- 11.2.1 Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen wordt ontdekt, kan de sectordirecteur het schoolexamen ongeldig verklaren, hetgeen tevens ontzegging van deelneming aan het centraal examen inhoudt, ofwel bepalen, dat het schoolexamen slechts geldig is na een hernieuwd schoolexamen in de door de sectordirecteur en examinatoren aan te wijzen onderdelen en op de door hen te bepalen wijze.
- 11.2.2 Alvorens een beslissing ingevolge 11.2 wordt genomen, hoort de sectordirecteur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De sectordirecteur deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in 11.2.4.
- 11.2.3 De kandidaat kan tegen een beslissing van de sectordirecteur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep.
- 11.2.4 Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat is meegedeeld, schriftelijk bij de commissie van beroep ingediend. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken over het beroep, tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, de sectordirecteur en de inspectie.
- 11.2.5 De samenstelling van de commissie van beroep wordt jaarlijks via de nieuwsbrieven aan de ouders bekendgemaakt.

12 GEHEIMHOUDING

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

13 SPREIDING EXAMEN

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn geweest en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen in klas 4, gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.

14 DIGITAAL CENTRAAL EXAMEN

Algemeen

Centraal examen basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

De leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg doen in alle algemene vakken digitaal examen. Het beroepsgerichte vak kent als afronding het Centraal Schriftelijk Praktisch Eindexamen; ook dit CSPE wordt voor een deel digitaal afgenomen

Afnamemoment

Alle leerlingen doen tegelijk of bij grote aantallen kandidaten in enkele zittingen examen

Herkansing

Voor herkansen van de centrale examens geldt dat een leerling het recht heeft om het digitale centrale examen van algemene vakken eenmaal te herkansen. In de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg heeft hij het recht om het centraal schriftelijk praktisch eindexamen (cspe) van het beroepsgericht vak te herkansen.

Inhalen

Indien de kandidaat bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.

Mislukte afname

Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld.

Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan recht op het opnieuw maken/inhalen.

Afname

De examenopgaven zijn na afloop niet ter beschikking van de kandidaat en bij het verlaten van de examenzaal mogen geen examendocumenten (bv. kladpapier) worden meegenomen

Inzage van het gemaakte werk

Onder toezicht kan de kandidaat het gemaakte werk inzien. Er mogen echter tijdens de inzage geen aantekeningen worden gemaakt.

16 SLOTBEPALINGEN

- Van de schriftelijke toetsen van het examen worden het gemaakte werk en de opgaven tot 6 maanden na de laatste dag van het examen op school bewaard. Daarna wordt het vernietigd.
- In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de sectordirecteur na betrokken partijen te hebben gehoord.
- Waar in dit reglement gelezen wordt: leerling, kan ook gelezen worden leerlinge. Waar gesproken wordt over ouders, kan tevens ouder of verzorger(s) gelezen worden. Voor de mannelijke voornaamwoorden hij en hem leze men, indien gewenst, zij en haar.
- Waar sprake is van (mede) ondertekening door de ouders van de kandidaat geldt dit voor leerlingen, die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Meerderjarigen (18 jaar en ouder) hebben in dezen zelf tekenbevoegdheid.

- De sectordirecteur behoudt zich het recht voor, de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij dit niet wenst.
- Omdat het KWC werkt met periodisering voor het aanbieden van de vakken, is het niet overal mogelijk in het PTA periodes te noemen waarin de behandeling en toetsing van de stof plaatsvindt. Alle te behandelen stof wordt in chronologische volgorde genoemd voor het hele schooljaar.
- Data en tijdstippen voor toetsen worden door middel van afzonderlijke roosters aan de kandidaten meegedeeld.
- De school behoudt zich het recht voor bij overmacht (bv. langdurige afwezigheid van een docent, het nog niet beschikbaar zijn van de juiste boeken e.d.) van het in het PTA gestelde af te wijken.
- In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de teamleider, in samenspraak met docenten en sectordirecteur.